

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 16

Vydána dne 7. července 1971

OBSAH:

53. Zákon České národní rady o volbách do České národní rady

54. Zákon České národní rady o volbách do národních výborů v České socialistické republice

53

ZÁKON

České národní rady

ze dne 7. července 1971

o volbách do České národní rady

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

Základní ustanovení

§ 1

Pracující lid volí za poslance České národní rady občany oddané věci socialismu, politicky i odborně vyspělé s vysokými morálními vlastnostmi, schopné zabezpečovat úkoly České národní rady a organizovat a sjednocovat tvůrčí síly pracujících v úsilí o všestranný rozvoj socialistické společnosti.

§ 2

Volby do České národní rady se konají na základě obecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním.

§ 3

(1) Právo volit do České národní rady mají všichni občané Československé socialistické republiky, kteří v den volby dosáhli věku 18 let, bez ohledu na národnost, pohlaví, náboženské vyznání, zaměstnání, dobu pobytu, sociální původ, majetkové poměry a dřívější činnost.

(2) Právo volit nemají však občané, kteří byli pravomocně zbaveni způsobilosti k právním úkonům pro duševní poruchu nebo jejichž způsobilost k právním úkonům byla pro takovou poruchu omezena.*)

(3) Občané, kteří jsou ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě, nevolí.

§ 4

Do České národní rady může být zvolen každý občan Československé socialistické republiky, který má právo volit a v den volby dosáhl věku 21 let.

*) Ustanovení § 10 a 499 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb.

ČÁST DRUHÁ

Seznamy voličů

§ 5

Zápis do seznamu voličů

(1) Všichni občané Československé socialistické republiky, kteří mají právo volit, zapisují se do seznamu voličů podle místa svého bydliště.

(2) Občané, kteří po sestavení seznamu voličů nabudou nebo pozbudou práva volit, zapíší se dodatečně do seznamu voličů nebo se z něho dodatečně vyškrtnou.

(3) Každý volič může být zapsán jen v jednom seznamu voličů.

§ 6

Sestavení seznamu voličů

(1) Seznamy voličů sestavuje místní národní výbor podle volebních okrsků.

(2) Seznamy voličů z řad příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů, kteří jsou hromadně ubytováni, sestavuje jejich velitel.

(3) Konají-li se volby do České národní rady současně s volbami do ostatních zastupitelských sborů, jsou seznamy voličů společné.

§ 7

Vyložení seznamu voličů

(1) Nejpozději 30 dnů přede dnem volby vyloží místní národní výbor seznamy voličů, aby občané do nich mohli v úředních místnostech nahlédnout. O vyložení seznamů voličů vyrozumí místní národní výbor občany způsobem v místě obvyklým.

(2) V obcích, v nichž je více než 5000 osob zapsaných do seznamů voličů, zařídí místní národní výbor, aby byl v každém domě vyložen seznam voličů, kteří v domě bydlí. Místní národní výbor může takové opatření učinit i v obci, která má méně než 5000 osob zapsaných do seznamů voličů.

§ 8

Námítkové řízení

(1) Každý občan může ústně nebo písemně upozornit místní národní výbor na chyby a nesprávnosti v seznamu voličů a navrhnout opravu. Místní národní výbor je povinen o upozornění rozhodnout do 3 dnů a buď provést příslušnou opravu v seznamu voličů anebo písemně stěžovateli sdělit, z jakých důvodů opravu nelze provést.

(2) Bude-li návrh zamítnut, může jej občan předložit okresnímu soudu příslušnému podle volebního okrsku; soud je povinen rozhodnout do 3 dnů. Pro řízení platí ustanovení občanského soudního řádu o přezkoumávání rozhodnutí jiných

orgánů. Podle rozhodnutí soudu provede místní národní výbor opravu v seznamu voličů. Řízení před soudem nepodléhá soudnímu poplatku.

§ 9

Voličský průkaz

Voličům, kteří se v době od vyložení seznamů voličů do dne volby přestěhují, jakož i voličům, kteří z vážných důvodů nebudou moci volit ve volebním okrsku, v jehož seznamu voličů jsou zapsáni, vydá místní národní výbor na jejich žádost voličský průkaz a ze seznamu voličů je vyškrtne. Voličský průkaz opravňuje k zápisu do seznamu voličů v jiném volebním okrsku, a to i tehdy, byl-li vydán ve Slovenské socialistické republice. Zápis provede místní národní výbor nového bydliště (místa pobytu), v den voleb okrsková volební komise. Při zápisu se voličský průkaz odebere a připojí k seznamu voličů.

ČÁST TŘETÍ

Volební obvody

§ 10

Všeobecná ustanovení

(1) Volby do České národní rady se konají podle volebních obvodů.

(2) V každém volebním obvodu se volí jeden poslanec.

§ 11

Počet volebních obvodů

Pro volby do České národní rady se vytvoří v České socialistické republice 200 volebních obvodů.

§ 12

Vytváření volebních obvodů

(1) Předsednictvo České národní rady stanoví volební obvody a jejich seznam uveřejní nejpozději 80 dnů přede dnem volby.

(2) Volební obvody pro volby do České národní rady se tvoří tak, aby na každého poslance České národní rady připadal přibližně stejný počet obyvatel.

(3) Volební obvody se tvoří tak, aby nepřekračovaly hranice krajů a hlavního města Prahy.

ČÁST ČTVRTÁ

Volební okrsky

§ 13

(1) Pro přijímání hlasovacích lístků a pro sčítání hlasů se vytvářejí v obcích volební okrsky.

(2) Volební okrsky a volební místnosti pro každý okrsek stanoví rada místního národního výboru nejpozději 30 dnů přede dnem volby.

(3) Volební okrsek se vytvoří zpravidla tak, aby zahrnoval asi 1000 voličů. Pro vzdálené části obce lze vytvořit samostatné volební okrsky, je-li v nich alespoň 50 voličů.

(4) Zvláštní volební okrsky mohou být vytvořeny v nemocnicích, v porodnicích, v sanatoriích, v ústavech sociální péče, v podobných ústavech a zařízeních nebo v jejich částech, avšak jen tehdy, je-li tam alespoň 50 voličů.

(5) Útvary ozbrojených sil a ozbrojených sborů tvoří zvláštní volební okrsky, mají-li alespoň 50 voličů.

(6) Zvláštní volební okrsky mohou být vytvořeny též na československých zastupitelských úřadech a lodích.

(7) Konají-li se volby do České národní rady současně s volbami do ostatních zastupitelských sborů, jsou volební okrsky pro tyto volby společné.

ČÁST PÁTÁ

Volební komise

Všeobecná ustanovení

§ 14

(1) Volby do České národní rady řídí Česká volební komise Národní fronty. Na území jednotlivých krajů řídí volby do České národní rady krajské volební komise Národní fronty, na území hlavního města Prahy městská volební komise Národní fronty. Ustanovení tohoto zákona o krajských volebních komisích Národní fronty platí obdobně pro Městskou volební komisi Národní fronty v Praze.

(2) Volby do České národní rady v jednotlivých volebních obvodech řídí obvodní volební komise.

(3) Hlasování v jednotlivých volebních okrscích řídí okrskové volební komise.

(4) Volební komise se utvoří ze zástupců Komunistické strany Československa, jiných politických stran a společenských organizací sdružených v Národní frontě.

§ 15

Volební komise se usnává nadpoloviční většinou všech svých členů; při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

Česká volební komise Národní fronty

§ 16

(1) Českou volební komisi Národní fronty volí ústřední výbor Národní fronty České socialistické republiky nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

(2) Česká volební komise Národní fronty se skládá z předsedy, místopředsedů, tajemníka a z potřebného počtu dalších členů.

§ 17

Česká volební komise Národní fronty

- a) dozírá na přesné dodržování předpisů o volbách,
- b) zajišťuje vyhotovení hlasovacích lístků a určuje vzory zápisu obvodních volebních komisí o registraci kandidátů, zápisu okrskových volebních komisí o hlasování, zápisu obvodních volebních komisí o výsledku hlasování a osvědčení o zvolení poslancem,
- c) soustřeďuje přehled o kandidátech registrovaných u obvodních volebních komisí,
- d) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup krajských volebních komisí Národní fronty a o odvoláních proti jejich rozhodnutím,
- e) zjišťuje a uveřejňuje výsledky voleb do České národní rady,
- f) odevzdá spisy o volbách mandátovému a imunitnímu výboru České národní rady.

§ 18

Krajské volební komise Národní fronty

(1) Krajskou volební komisi Národní fronty volí příslušný orgán Národní fronty nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

(2) Krajská volební komise Národní fronty se skládá z předsedy, místopředsedy, tajemníka a z potřebného počtu dalších členů. Tato komise

- a) dozírá na přesné dodržování předpisů o volbách,
- b) soustřeďuje přehled o kandidátech registrovaných u obvodních volebních komisí a předává jej České volební komisi Národní fronty,
- c) sděluje výsledky voleb v kraji České volební komisi Národní fronty,
- d) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup obvodních volebních komisí a o odvoláních proti jejich rozhodnutím,
- e) plní další úkoly, kterými jí pověří Česká volební komise Národní fronty.

(3) Konají-li se volby do České národní rady současně s volbami do národních výborů, plní úkoly této komise volební komise Národní fronty, která řídí volby do krajského národního výboru.

Obvodní volební komise

§ 19

(1) Rada krajského národního výboru a rada Národního výboru hlavního města Prahy zřídí na návrh příslušného orgánu Národní fronty nejpozději 50 dnů přede dnem volby pro každý volební obvod obvodní volební komisi.

(2) Obvodní volební komise se skládá z předsedy, místopředsedy, tajemníka a z potřebného počtu dalších členů.

§ 20

Obvodní volební komise

- a) dozírá na přesné dodržování předpisů o volbách do České národní rady,
- b) registruje kandidáty Národní fronty na poslance České národní rady,
- c) opatří okrskovým volebním komisím hlasovací lístky pro volby,
- d) dozírá na průběh voleb, zjišťuje výsledky voleb ve volebním obvodu a sepiše o tom zápis, který předloží krajské volební komisi Národní fronty,
- e) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup okrskových volebních komisí,
- f) vydá zvolenému kandidátu osvědčení o jeho zvolení poslancem České národní rady,
- g) odevzdá spisy o volbách do úschovy krajskému národnímu výboru nebo Národnímu výboru hlavního města Prahy.

Okrskové volební komise

§ 21

(1) Pro každý volební okrsek zřídí rada místního národního výboru na návrh příslušného orgánu Národní fronty nejpozději 30 dnů přede dnem volby okrskovou volební komisi.

(2) Okrsková volební komise se skládá z předsedy, místopředsedy, tajemníka a ze 4 až 8 dalších členů. Ve volebních okrscích, které mají méně než 300 voličů, má okrsková volební komise vedle předsedy a tajemníka 2 nebo 3 další členy.

(3) Konají-li se volby do České národní rady současně s volbami do ostatních zastupitelských sborů, zřizuje se pro volební okrsek pouze jedna okrsková volební komise.

§ 22

Okrsková volební komise

- a) dozírá na správné odevzdávání hlasovacích lístků a pečuje o zachování pořádku ve volební místnosti,
- b) sčítá hlasy a sepiše o průběhu volby a o hlasování zápis, který předloží neprodleně příslušné obvodní volební komisi,
- c) odevzdá spisy o volbách do úschovy okresnímu národnímu výboru.

ČÁST ŠESTÁ

Kandidáti

§ 23

Navrhování kandidátů

(1) Kandidáti pro volby do České národní rady jsou kandidáty Národní fronty.

(2) Kandidáty navrhuje Komunistická strana Československa a jiné politické strany a společenské organizace sdružené v Národní frontě. Kandidáti jsou navrhováni pro jednotlivé volební obvody. Pro každý volební obvod může být navržen jeden nebo více kandidátů.

§ 24

Registrace kandidátů

(1) Příslušný orgán Národní fronty provede z navržených kandidátů výběr a přihlásí je k registraci. Přihlášky k registraci se podávají příslušné obvodní volební komisi nejpozději 30 dnů přede dnem volby.

(2) Kandidáti jsou přihlašováni k registraci podle volebních obvodů. Nikdo nemůže být kandidován ve více než v jednom volebním obvodu. K přihlášce se připojí prohlášení kandidáta, že souhlasí se svou kandidaturou.

(3) Obvodní volební komise je povinna zaregistrovat všechny řádně přihlášené kandidáty Národní fronty a oznámit to nejpozději 25 dnů přede dnem volby krajské volební komisi Národní fronty.

(4) Orgány Národní fronty seznámí voliče na veřejných schůzích se zaregistrovanými kandidáty.

§ 25

Vyhlášení kandidatury

Obvodní volební komise uveřejní nejpozději do 20 dnů přede dnem volby jméno, příjmení, věk a zaměstnání každého zaregistrovaného kandidáta.

§ 26

Hlasovací lístky

(1) Každý zaregistrovaný kandidát musí být uveden na hlasovacích lístcích.

(2) Hlasovací lístky musí mít stanovenou formu a musí být rozmnoženy v potřebném množství.

§ 27

Členství kandidátů ve volebních komisích

Kandidáti nemohou být členy obvodních ani okrskových volebních komisí volebního obvodu, ve kterém jsou kandidováni.

§ 28

Volební agitace

Každá organizace sdružená v Národní frontě a každý občan Československé socialistické republiky má právo svobodně agitovat v tisku a ostatních hromadných informačních prostředcích, na schůzích i jiným způsobem pro kandidáta Národní fronty.

ČÁST SEDMA

Volby

ODDÍL 1

Vyhlášení voleb

§ 29

Den voleb

(1) Den voleb do České národní rady stanoví předsednictvo České národní rady nejpozději 60 dnů předem.

(2) Volby do České národní rady se konají téhož dne na celém území České socialistické republiky.

(3) Volby se konají v určený den od sedmé hodiny do šestnácté hodiny. V hlavním městě Praze, ve městech, která jsou sídly krajských a okresních národních výborů, jakož i ve všech obcích, které mají alespoň 10 000 obyvatel, se konají volby v určený den od sedmé hodiny do dvacáté hodiny. Pokud to místní potřeby vyžadují, může rada místního národního výboru stanovit začátek voleb na dřívější hodinu.

(4) Konají-li se volby ve dvou dnech, stanoví se začátek voleb na čtrnáctou hodinu a konec voleb na dvacátou druhou hodinu prvního dne. Druhého dne začínají volby o sedmé hodině a končí o čtrnácté hodině; pokud to místní potřeby vyžadují, může rada místního národního výboru stanovit začátek voleb na dřívější hodinu.

§ 30

Informování voličů

(1) Okrsková volební komise informuje voliče v posledních 15 dnech přede dnem voleb o době a místě voleb.

(2) V obcích, v nichž je více než 5000 osob zapsaných do seznamů voličů, zajistí okrsková volební komise, aby pro každého voliče byl vyhotoven legitimální lístek, v němž jsou uvedeny potřebné údaje o volbách. Zároveň zařídí, aby legitimální lístek byl dodán voliči do bytu. Místní národní výbor může stanovit, že se stejně postupuje i v obci, která má méně než 5000 zapsaných voličů.

ODDÍL 2

Způsob hlasování

§ 31

Přípravy ve volební místnosti

(1) Předseda okrskové volební komise zkontroluje před zahájením volby za přítomnosti členů komise volební schránku a zapečetí ji. Zkontroluje také, zda je připraven seznam voličů a hlasovací lístky. Potom se přikročí k hlasování.

(2) Konají-li se volby ve dvou dnech, zajistí předseda okrskové volební komise, aby po skončení voleb prvního dne byla volební schránka bezpečně uložena a zapečetěna též tak, aby bylo nemožné vkládat do volební schránky hlasovací lístky.

§ 32

Prostory pro úpravu hlasovacích lístků

Ve volebních místnostech jsou pro úpravu hlasovacích lístků určeny zvláštní prostory oddělené tak, aby byla zaručena tajnost hlasování. V těchto prostorech nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem, ani člen volební komise.

§ 33

Hlasování

(1) Každý volič hlasuje osobně. Zastoupení není přípustné.

(2) Volič po příchodu do volební místnosti odevzdá legitimální lístek a po záznamu v seznamu voličů obdrží hlasovací lístek. Nemá-li volič legitimální lístek a žádný z členů okrskové volební komise ho nezná, komise požádá, aby volič prokázal svou totožnost.

(3) Voliče, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, zapíše okrsková volební komise do seznamu voličů. Záznam podepíše předseda a tajemník okrskové volební komise; voličský průkaz se připojí.

(4) Volič hlasuje tím, že vloží hlasovací lístek do volební schránky.

§ 34

Úprava hlasovacích lístků

(1) V prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků ponechá volič na hlasovacím lístku jméno a příjmení kandidáta, pro něhož hlasuje; jméno a příjmení kandidáta, pro něhož nehlasuje, přeškrtně.

(2) Volič, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu nebo proto, že nemůže číst nebo psát, má právo vzít s sebou do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků jiného voliče, aby za něj hlasovací lístek upravil.

§ 35

Pořádek ve volební místnosti

Za pořádek ve volební místnosti odpovídá předseda okrskové volební komise. Jeho pokyny k zachování pořádku ve volební místnosti jsou závazné pro všechny přítomné.

§ 36

Ukončení voleb

Jakmile uplyne hodina stanovená pro ukončení voleb, uzavře se volební místnost, avšak před tím odvolí ještě všichni, kteří jsou ve volební místnosti nebo před ní. Potom prohlásí předseda okrskové volební komise hlasování za ukončené a přistoupí k otevření volební schránky.

ODDÍL 3

Zjišťování výsledků voleb

§ 37

Kdo může být přítomen při sčítání hlasu v okrskové volební komisi

V místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy, mají právo být přítomni členové volebních komisí Národní fronty, popřípadě obvodních volebních komisí. Dále mohou být přítomni zástupci politických stran a společenských organizací sdružených v Národní frontě, zástupci tisku a ostatních hromadných informačních prostředků, zmocnění k tomu Českou volební komisí Národní fronty nebo krajskou volební komisí Národní fronty.

§ 38

Sčítání hlasů v okrskové volební komisi

(1) Po otevření volební schránky sečte okrsková volební komise hlasovací lístky, porovná počet odevzdaných hlasovacích lístků s počtem osob, kterým byly vydány hlasovací lístky podle seznamu voličů, zjistí počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta a výsledek запиše do zápisu o hlasování.

(2) Předseda okrskové volební komise kontroluje správnost sčítání hlasů.

§ 39

Posuzování hlasovacích lístků

(1) Neplatné jsou hlasovací lístky, které nejsou na předepsaném tiskopisu.

(2) Ponechal-li volič na hlasovacím lístku více než jednoho kandidáta, považuje se hlasovací lístek za odevzdaný pro kandidáta podle pořadí na hlasovacím lístku.

(3) Vzniknou-li pochybnosti o platnosti hlasovacího lístku, rozhoduje o platnosti okrsková volební komise, což poznamená v zápisu.

§ 40

Zápis o hlasování

(1) Okrsková volební komise vyhotoví o průběhu volby a o hlasování zvláštní zápis; zápis podepíše předseda, tajemník a ostatní členové komise.

(2) V zápisu okrskové volební komise o hlasování musí být uvedeny:

- a) doba počátku a skončení hlasování,
- b) celkový počet voličů ve volebním okrsku, zapsaných v seznamu voličů,
- c) počet voličů, kterým byly vydány hlasovací lístky,
- d) počet odevzdaných platných hlasovacích lístků,
- e) počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta,
- f) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány okrskové volební komisi, a záznam o tom, jak komise rozhodla.

§ 41

Skončení jednání v okrskové volební komisi

(1) Po sečtení hlasů a podepsání zápisu o hlasování ohlásí předseda okrskové volební komise výsledek hlasování a zápis o hlasování zašle neprodleně obvodní volební komisi.

(2) Okrsková volební komise zapečetí odevzdané hlasovací lístky a zašle je spolu s ostatními volebními spisy okresnímu národnímu výboru do úschovy.

§ 42

Zápis obvodní volební komise

(1) Obvodní volební komise vyhotoví zápis o výsledku hlasování ve volebním obvodu; zápis podepíše předseda, tajemník a ostatní členové komise.

(2) V zápisu obvodní volební komise o výsledku hlasování musí být uvedeno:

- a) počet okrskových volebních komisí ve volebním obvodu,
- b) počet okrskových volebních komisí, které zaslaly zápis o hlasování,
- c) celkový počet osob zapsaných v seznamech voličů ve volebním obvodu,
- d) počet voličů, kterým byly vydány hlasovací lístky,
- e) počet odevzdaných platných hlasovacích lístků,
- f) počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta,
- g) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány obvodní volební komisi, a záznam o tom, jak komise rozhodla.

(3) Po podepsání zápisu o výsledku hlasování zašle jej předseda obvodní volební komise ihned krajské volební komisi Národní fronty.

§ 43

Uveřejnění výsledků voleb

Česká volební komise Národní fronty uveřejní výsledky voleb do České národní rady.

§ 44

Kdo je zvolen

(1) Zvolen je kandidát, v jehož volebním obvodu se zúčastnila hlasování nadpoloviční většina voličů zapsaných do seznamů voličů a který obdržel nadpoloviční většinu platných hlasů

(2) Obvodní volební komise vydá zvolenému kandidátu osvědčení o zvolení poslancem České národní rady.

§ 45

Nové volby

(1) Nebyl-li kandidát ve volebním obvodu zvolen (§ 44 odst. 1), poznamená to obvodní volební komise výslovně v zápisu o výsledku hlasování a oznámí to krajské volební komisi Národní fronty. Obvodní volební komise zajistí provedení nové volby nejpozději do 14 dnů po prvních volbách.

(2) Nová volba se provádí na podkladě seznamů voličů sestavených pro první volby a přiměřeně podle ustanovení tohoto zákona.

§ 46

Ověření voleb

Platnost volby poslanců České národní rady ověří na své ustavující schůzi Česká národní rada na návrh svého mandátového a imunitního výboru.

ODDÍL 4

Zánik mandátu

§ 47

(1) Poslanec, který přestal být volitelný ztrácí mandát. Ztrátu mandátu vysloví na návrh svého mandátového a imunitního výboru Česká národní rada.

(2) Poslanec se může svého mandátu vzdát. Jeho rezignaci bere na vědomí předsednictvo České národní rady.

§ 48

(1) Poslanec, který zklamal důvěru voličů ne-

bo který se dopustil činu nedůstojného funkce poslance, může být kdykoliv odvolán.

(2) Návrh na odvolání poslance podává příslušný orgán Národní fronty. Oznámí návrh poslanci, o jehož odvolání jde, s uvedením důvodů. Poslanec má právo se ústně nebo písemně k návrhu vyjádřit.

(3) Návrh na odvolání předloží příslušný orgán Národní fronty předsednictvu České národní rady.

(4) Předsednictvo České národní rady zajistí, aby k projednání návrhu na odvolání poslance byly svolány veřejné schůze voličů ve volebním obvodu. O návrhu na odvolání poslance rozhodují voliči na těchto schůzích veřejným hlasováním.

ČÁST OSMÁ

Doplňovací volby

§ 49

(1) Zanikl-li z jakéhokoli důvodu mandát poslance, vyhlásí předsednictvo České národní rady doplňovací volby a stanoví den jejich konání.

(2) Doplňovací volby se konají nejpozději do 90 dnů poté, kdy zanikl mandát poslance.

(3) Pro doplňovací volby platí ustanovení tohoto zákona, přičemž lhůty mohou být přiměřeně zkráceny.

(4) Pro řízení doplňovacích voleb může ústřední výbor Národní fronty České socialistické republiky zvolit pro celé volební období Česká národní rada Českou volební komisi Národní fronty.

(5) Doplňovací volby není třeba konat v posledním roce před skončením volebního období.

ČÁST DEVÁTÁ

Závěrečná ustanovení

§ 50

Úhrada nákladů

Výdaje spojené s volbami do České národní rady se hradí ze státního rozpočtu České socialistické republiky.

§ 51

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. srpna

1971.

Erban v. r.

Korčák v. r.

54

ZÁKON

České národní rady

ze dne 7. července 1971

o volbách do národních výborů v České socialistické republice

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

Základní ustanovení

§ 1

Pracující lid volí za poslance národních výborů občany oddané věci socialismu, politicky i odborně vyspělé s vysokými morálními vlastnostmi, schopné zabezpečovat úkoly národních výborů a organizovat a sjednocovat tvůrčí síly pracujících v úsilí o všestranný rozvoj socialistické společnosti.

§ 2

Volby do národních výborů se konají na základě obecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním.

§ 3

(1) Právo volit do národních výborů mají všichni občané Československé socialistické republiky, kteří v den volby dosáhli 18 let věku, bez ohledu na národnost, pohlaví, náboženské vyznání, zaměstnání, dobu pobytu, sociální původ, majetkové poměry a dřívější činnost.

(2) Právo volit nemají však občané, kteří byli pravomocně zbaveni způsobilosti k právním úkonům pro duševní poruchu nebo jejichž způsobilost k právním úkonům byla pro takovou poruchu omezena.*)

(3) Občané, kteří jsou ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě, nevolí.

§ 4

Do národního výboru může být zvolen každý občan Československé socialistické republiky, který má právo volit a v den volby dosáhl věku 21 let.

ČÁST DRUHÁ

Seznamy voličů

§ 5

Zápis do seznamu voličů

(1) Všichni občané Československé socialistické republiky, kteří mají právo volit, zapisují se do seznamu voličů podle místa svého bydliště.

(2) Občané, kteří po sestavení seznamu voličů nabudou nebo pozbudou práva volit, zapíší se dodatečně do seznamu voličů nebo se z něho dodatečně vyškrtnou.

(3) Každý volič může být zapsán jen v jednom seznamu voličů.

§ 6

Sestavení seznamu voličů

(1) Seznamy voličů sestavuje místní národní výbor podle volebních okrsků.

(2) Seznamy voličů z řad příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů, kteří jsou hromadně ubytováni, sestavuje jejich velitel.

(3) Konají-li se volby do národních výborů současně s volbami do ostatních zastupitelských sborů, jsou seznamy voličů společné.

§ 7

Vyložení seznamu voličů

(1) Nejpozději 30 dnů před dnem volby vyloží místní národní výbor seznamy voličů, aby občané do nich mohli v úředních místnostech nahlédnout. O vyložení seznamů voličů vyrozumí místní národní výbor občany způsobem v místě obvyklým.

*) Ustanovení § 10 a 499 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb.

[2] V obcích, v nichž je více než 5000 osob zapsaných do seznamů voličů, zařídí místní národní výbor, aby byl v každém domě vyložen seznam voličů, kteří v domě bydlí. Místní národní výbor může takové opatření učinit i v obci, která má méně než 5000 osob zapsaných do seznamů voličů.

§ 8

Námitkové řízení

[1] Každý občan může ústně nebo písemně upozornit místní národní výbor na chyby a nesprávnosti v seznamu voličů a navrhnout opravu. Místní národní výbor je povinen o upozornění rozhodnout do 3 dnů a buď provést příslušnou opravu v seznamu voličů anebo písemně stěžovateli sdělit, z jakých důvodů opravu nelze provést.

[2] Bude-li návrh zamítnut, může jej občan předložit okresnímu soudu příslušnému podle volebního okrsku; soud je povinen rozhodnout do 3 dnů. Pro řízení platí ustanovení občanského soudního řádu o přezkoumávání rozhodnutí jiných orgánů. Podle rozhodnutí soudu provede místní národní výbor opravu v seznamu voličů. Řízení před soudem nepodléhá soudnímu poplatku.

§ 9

Voličský průkaz

Voličům, kteří se v době od vyložení seznamů voličů do dne volby přestěhují, jakož i voličům, kteří z vážných důvodů nebudou moci volit ve volebním okrsku, v jehož seznamu voličů jsou zapsáni, vydá místní národní výbor na jejich žádost voličský průkaz a ze seznamu voličů je vyškrtne. Voličský průkaz opravňuje k zápisu do seznamu voličů v jiném volebním okrsku, a to i tehdy, byli vydán ve Slovenské socialistické republice. Zápis provede místní národní výbor nového bydliště (místa pobytu), v den voleb okrsková volební komise. Při zápisu se voličský průkaz odebere a připojí k seznamu voličů.

ČÁST TŘETÍ

Volební obvody

§ 10

[1] Volby do národních výborů se konají podle volebních obvodů.

[2] V každém volebním obvodu se volí jeden poslanec.

[3] V obci s počtem do 3000 obyvatel se mohou volit poslanci místního národního výboru podle místních podmínek buď v jednom společném volebním obvodu nebo ve více volebních obvodech.

§ 11

Počet poslanců, který má být zvolen, stanoví podle předpisů o národních výborech plenární za-

sedání národního výboru, o jehož volby jde. Přitom přihlíží zejména k rozloze územního obvodu národního výboru, k počtu obyvatel a k úkolům v hospodářském a kulturním rozvoji.

§ 12

[1] Volební obvody pro volby do národního výboru stanoví národní výbor, o jehož volby jde; seznam volebních obvodů uveřejní nejpozději 55 dnů přede dnem voleb.

[2] Volební obvody se tvoří tak, aby na každého poslance připadal přibližně stejný počet obyvatel.

ČÁST ČTVRTÁ

Volební okrsky

§ 13

[1] Pro přijímání hlasovacích lístků a pro sčítání hlasů se vytvářejí v obcích volební okrsky, které jsou společné pro volby do národních výborů všech stupňů.

[2] Volební okrsky a volební místnosti pro každý okrsek stanoví rada místního národního výboru nejpozději 30 dnů přede dnem volby.

[3] Volební okrsek se vytvoří zpravidla tak, aby zahrnoval asi 1000 voličů. Pro vzdálené části obce lze vytvořit samostatné volební okrsky, je-li v nich aspoň 50 voličů.

[4] Zvláštní volební okrsky mohou být vytvořeny v nemocnicích, v porodnicích, v sanatoriích, v ústavech sociální péče, v podobných ústavech a zařízeních nebo v jejich částech, avšak jen tehdy, je-li tam aspoň 50 voličů.

[5] Útvary ozbrojených sil a ozbrojených sborů tvoří zvláštní volební okrsky, mají-li aspoň 50 voličů.

[6] Konají-li se volby do národních výborů současně s volbami do ostatních zastupitelských sborů, jsou volební okrsky pro tyto volby společné.

ČÁST PÁTÁ

Volební komise

Všeobecná ustanovení

§ 14

[1] Volby do národních výborů v České socialistické republice ústředně řídí Česká volební komise Národní fronty.

[2] Volby

do krajských národních výborů řídí krajské volební komise Národní fronty a do Národního výboru hlavního města Prahy městská volební komise Národní fronty,

do okresních národních výborů a do obvodních národních výborů v Praze okresní volební komise Národní fronty,

do národních výborů měst Brna, Ostravy, Plzně a do městských národních výborů městské volební komise Národní fronty,

do místních národních výborů a do obvodních národních výborů v Brně, Ostravě a Plzni místní volební komise Národní fronty.

(3) Volby v jednotlivých volebních obvodech řídí obvodní volební komise.

(4) Hlasování v jednotlivých volebních okresech řídí okrskové volební komise.

(5) Volební komise se utvoří ze zástupců Komunistické strany Československa, jiných politických stran a společenských organizací sdružených v Národní frontě.

§ 15

Volební komise se usnává nadpoloviční většinou všech svých členů; při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

Česká volební komise Národní fronty

§ 16

(1) Českou volební komisí Národní fronty volí ústřední výbor Národní fronty České socialistické republiky nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

(2) Česká volební komise Národní fronty se skládá z předsedy, místopředsedů, tajemníka a z potřebného počtu dalších členů.

§ 17

(1) Česká volební komise Národní fronty

- a) dozírá na přesné dodržování předpisů o volbách,
- b) stanoví vzory hlasovacích lístků, zápisu obvodních volebních komisí o registraci kandidátů, zápisu okrskových volebních komisí o hlasování, zápisu obvodních volebních komisí o výsledku hlasování a osvědčení o zvolení poslancem,
- c) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup volebních komisí Národní fronty a o odvoláních proti jejich rozhodnutím,
- d) zjišťuje a uveřejňuje souhrnné výsledky všeobecných voleb do národních výborů.

(2) Konají-li se volby do národních výborů současně s volbami do České národní rady, plní úkoly podle odstavce 1 Česká volební komise Národní fronty, která řídí volby do České národní rady.

Krajské, okresní, městské a místní volební komise Národní fronty

§ 18

(1) Volební komisí Národní fronty, která řídí

volby do národního výboru, volí příslušný orgán Národní fronty nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

(2) Komise se skládá z předsedy, místopředsedy, tajemníka a z potřebného počtu dalších členů.

§ 19

Volební komise Národní fronty, která řídí volby do národního výboru,

- a) dozírá na přesné dodržování předpisů o volbách,
- b) soustřeďuje přehled o kandidátech registrovaných u obvodních volebních komisí,
- c) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup obvodních volebních komisí a o odvoláních proti jejich rozhodnutím,
- d) zajišťuje vyhotovení hlasovacích lístků,
- e) zjišťuje a uveřejňuje výsledky voleb do národního výboru,
- f) odevzdá spisy o volbách národnímu výboru.

Obvodní volební komise

§ 20

(1) Pro každý volební obvod pro volby do národního výboru zřídí rada tohoto národního výboru na návrh příslušného orgánu Národní fronty nejpozději 50 dnů přede dnem volby obvodní volební komisi.

(2) Obvodní volební komise se skládá z předsedy, místopředsedy, tajemníka a z potřebného počtu dalších členů.

(3) V obci s počtem do 3000 obyvatel, v níž je vytvořen jeden společný volební obvod, může úkoly obvodní volební komise pro volby do místního národního výboru plnit místní volební komise Národní fronty.

§ 21

Obvodní volební komise

- a) dozírá na přesné dodržování předpisů o volbách do národních výborů,
- b) registruje kandidáty Národní fronty na poslance národního výboru,
- c) opatří okrskovým volebním komisím hlasovací lístky pro volby,
- d) dozírá na průběh voleb, zjišťuje výsledky voleb ve volebním obvodu a sepíše o tom zápis, který předloží volební komisí Národní fronty, která řídí volby do národního výboru,
- e) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup okrskových volebních komisí,
- f) vydá zvolenému kandidátu osvědčení o jeho zvolení poslancem národního výboru,
- g) odevzdá spisy o volbách do úschovy příslušnému národnímu výboru.

Okrskové volební komise**§ 22**

(1) Pro každý volební okrsek zřídí rada místního národního výboru na návrh příslušného orgánu Národní fronty nejpozději 30 dnů přede dnem volby okrskovou volební komisi.

(2) Okrsková volební komise se skládá z předsedy, místopředsedy, tajemníka a ze 4 až 8 dalších členů. Ve volebních okrscích, které mají méně než 300 voličů, má okrsková volební komise vedle předsedy a tajemníka 2 nebo 3 další členy.

(3) Konají-li se volby do národních výborů současně s volbami do ostatních zastupitelských sborů, zřizuje se pro volební okrsek pouze jedna okrsková volební komise.

§ 23**Okrsková volební komise**

- a) dozírá na správné odevzdávání hlasovacích lístků a pečuje o zachovávání pořádku ve volební místnosti,
- b) sčítá hlasy a sepíše o průběhu volby a o hlasování zápis, který předloží neprodleně příslušné obvodní volební komisi,
- c) odevzdá spisy o volbách do úschovy okresnímu národnímu výboru.

ČÁST ŠESTÁ**Kandidáti****§ 24****Navrhování kandidátů**

(1) Kandidáti pro volby do národních výborů v České socialistické republice jsou kandidáty Národní fronty.

(2) Kandidáty navrhuje Komunistická strana Československa a jiné politické strany a společenské organizace sdružené v Národní frontě. Kandidáti jsou navrhování pro jednotlivé volební obvody. Pro každý volební obvod může být navržen jeden nebo více kandidátů.

(3) Pro volby do místního národního výboru v obci do 3000 obyvatel se navrhuje v každém volebním obvodu tolik kandidátů, kolik má být ve volebním obvodu zvoleno poslanců, anebo více kandidátů.

§ 25**Registrace kandidátů**

(1) Příslušný orgán Národní fronty provede z navržených kandidátů výběr a přihlásí je k registraci. Přihlášky k registraci se podávají příslušné obvodní volební komisi nejpozději 30 dnů přede dnem volby.

(2) Kandidáti jsou přihlašováni k registraci podle volebních obvodů. Nikdo nemůže být pro volbu do téhož národního výboru kandidován ve více než v jednom volebním obvodu. K přihlášce se připojí prohlášení kandidáta že souhlasí se svou kandidaturou.

(3) Obvodní volební komise je povinna zaregistrovat všechny řádně přihlášené kandidáty Národní fronty a oznámit to nejpozději 25 dnů přede dnem volby volební komisi Národní fronty, která řídí volby do národního výboru.

(4) Orgány Národní fronty seznámí voliče na veřejných schůzích se zaregistrovanými kandidáty.

§ 26**Vyhlášení kandidatury**

Obvodní volební komise uveřejní nejpozději do 20 dnů přede dnem volby jméno, příjmení, věk a zaměstnání každého zaregistrovaného kandidáta.

§ 27**Hlasovací lístky**

(1) Každý zaregistrovaný kandidát musí být uveden na hlasovacích lístcích.

(2) Hlasovací lístky musí mít stanovenou formu a musí být rozmnoženy v potřebném množství.

§ 28**Členství kandidátů ve volebních komisích**

Kandidáti nemohou být členy obvodních ani okrskových volebních komisí volebního obvodu, ve kterém jsou kandidováni.

§ 29**Volební agitace**

Každá organizace sdružená v Národní frontě a každý občan Československé socialistické republiky má právo svobodně agitovat v tisku a ostatních hromadných informačních prostředcích, na schůzích i jiným způsobem pro kandidáta Národní fronty.

ČÁST SEDMÁ**Volby****ODDÍL 1****Vyhlášení voleb****§ 30****Den voleb**

(1) Den všeobecných voleb do národních výborů v České socialistické republice stanoví před-

sednictvo České národní rady nejpozději 60 dnů předem.

(2) Všeobecné volby do národních výborů se konají téhož dne na celém území České socialistické republiky.

(3) Volby se konají v určený den od sedmé hodiny do šestnácté hodiny. V hlavním městě Praze, ve městech, která jsou sídly krajských a okresních národních výborů, jakož i ve všech obcích, které mají alespoň 10 000 obyvatel, se konají volby v určený den od sedmé hodiny do dvacáté hodiny. Pokud to místní potřeby vyžadují, může rada místního národního výboru stanovit začátek voleb na dřívější hodinu.

(4) Konají-li se volby ve dvou dnech, stanoví se začátek voleb na čtrnáctou hodinu a konec voleb na dvacátou druhou hodinu prvního dne. Druhého dne začínají volby o sedmé hodině a končí o čtrnácté hodině; pokud to místní potřeby vyžadují, může rada místního národního výboru stanovit začátek voleb na dřívější hodinu.

§ 31

Informování voličů

(1) Okrsková volební komise informuje voliče v posledních 15 dnech přede dnem voleb o době a místě voleb.

(2) V obcích, v nichž je více než 5000 osob zapsaných do seznamů voličů, zajistí okrsková volební komise, aby pro každého voliče byl vyhotoven legitimizační lístek, v němž jsou uvedeny potřebné údaje o volbách. Zároveň zařídí, aby legitimizační lístek byl dodán voliči do bytu. Místní národní výbor může stanovit, že se stejně postupuje i v obci, která má méně než 5000 zapsaných voličů.

ODDÍL 2

Způsob hlasování

§ 32

Přípravy ve volební místnosti

(1) Předseda okrskové volební komise zkontroluje před zahájením volby za přítomnosti členů komise volební schránku a zapečetí ji. Zkontroluje také, zda je připraven seznam voličů a hlasovací lístky. Potom se přikročí k hlasování.

(2) Konají-li se volby ve dvou dnech, zajistí předseda okrskové volební komise, aby po skončení voleb prvního dne byla volební schránka bezpečně uložena a zapečetěna též tak, aby bylo znemožněno vkládat do volební schránky hlasovací lístky.

§ 33

Prostory pro úpravu hlasovacích lístků

Ve volebních místnostech jsou pro úpravu hlasovacích lístků určeny zvláštní prostory oddělené tak, aby byla zaručena tajnost hlasování. V těchto prostorech nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem, ani člen volební komise.

§ 34

Hlasování

(1) Každý volič hlasuje osobně. Zastoupení není přípustné.

(2) Volič po příchodu do volební místnosti odevzdá legitimizační lístek a po záznamu v seznamu voličů obdrží hlasovací lístek. Nemá-li volič legitimizační lístek a žádný z členů okrskové volební komise ho nezná, komise požádá, aby volič prokázal svou totožnost.

(3) Voliče, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, zapíše okrsková volební komise do seznamu voličů. Záznam podepíše předseda a tajemník okrskové volební komise; voličský průkaz se připojí.

(4) Volič hlasuje tím, že vloží hlasovací lístek do volební schránky.

§ 35

Úprava hlasovacích lístků

(1) V prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků ponechá volič na každém hlasovacím lístku jméno a příjmení kandidáta, pro něhož hlasuje; jméno a příjmení kandidáta, pro něhož nehlasuje, přeškrtně. V obcích do 3000 obyvatel v nichž se ve volebním obvodu volí více poslanců ponechá volič na hlasovacím lístku jména a příjmení těch kandidátů, pro které hlasuje.

(2) Volič, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu nebo proto, že nemůže číst nebo psát, má právo vzít s sebou do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků jiného voliče, aby za něj hlasovací lístek upravil.

§ 36

Pořádek ve volební místnosti

Za pořádek ve volební místnosti odpovídá předseda okrskové volební komise. Jeho pokyny k zachování pořádku ve volební místnosti jsou závazné pro všechny přítomné.

§ 37

Ukončení voleb

Jakmile uplyne hodina stanovená pro ukončení voleb, uzavře se volební místnost, avšak před tím odvolí ještě všichni, kteří jsou ve volební

místnosti nebo před ní. Potom prohlásí předseda okrskové volební komise hlasování za ukončené a přistoupí k otevření volební schránky.

ODDÍL 3

Zjišťování výsledků voleb

§ 38

Kdo může být přítomen při sčítání hlasů v okrskové volební komisi

V místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy, mají právo být přítomni členové volebních komisí Národní fronty, popřípadě obvodních volebních komisí. Dále mohou být přítomni zástupci politických stran a společenských organizací sdružených v Národní frontě, zástupci tisku a ostatních hromadných informačních prostředků, zmocnění k tomu volební komisí Národní fronty.

§ 39

Sčítání hlasů v okrskové volební komisi

(¹) Po otevření volební schránky sečte okrsková volební komise hlasovací lístky podle volebních obvodů, porovná počet odevzdaných hlasovacích lístků s počtem osob, kterým byly vydány hlasovací lístky podle seznamu voličů, zjistí počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta a výsledek zapíše do zápisu o hlasování vyhotoveného pro každý volební obvod.

(²) Předseda okrskové volební komise kontroluje správnost sčítání hlasů.

§ 40

Posuzování hlasovacích lístků

(¹) Neplatné jsou hlasovací lístky, které nejsou na předepsaném tiskopisu.

(²) Ponechal-li volič na hlasovacím lístku více kandidátů, než má být ve volebním obvodu zvoleno poslanců, považuje se hlasovací lístek za odevzdaný pro kandidáta (kandidáty) podle pořadí na hlasovacím lístku.

(³) Vzniknou-li pochybnosti o platnosti hlasovacího lístku, rozhoduje o platnosti okrskové volební komise, což poznamená v zápisu.

§ 41

Zápis o hlasování

(¹) Okrsková volební komise vyhotoví o průběhu volby a o hlasování zvláštní zápis pro každý volební obvod; zápis podepíše předseda, tajemník a ostatní členové komise.

(²) V zápisu okrskové volební komise o hlasování musí být uvedeny:

- a) doba počátku a skončení hlasování,
- b) celkový počet voličů ve volebním okrsku, zapsaných v seznamu voličů,
- c) počet voličů, kterým byly vydány hlasovací lístky,
- d) počet odevzdaných platných hlasovacích lístků,
- e) počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta,
- f) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány okrskové volební komisi, a záznam o tom, jak komise rozhodla.

§ 42

Skončení jednání v okrskové volební komisi

(¹) Po sečtení hlasů a podepsání zápisů o hlasování ohlásí předseda okrskové volební komise výsledek hlasování podle jednotlivých volebních obvodů a zápis o hlasování zašle neprodleně příslušným obvodním volebním komisím.

(²) Okrsková volební komise zapečetí odevzdané hlasovací lístky a zašle je spolu s ostatními volebními spisy okresnímu národnímu výboru do úschovy.

§ 43

Zápis obvodní volební komise

(¹) Obvodní volební komise vyhotoví zápis o výsledku hlasování ve volebním obvodě; zápis podepíše předseda, tajemník a ostatní členové komise.

(²) V zápise obvodní volební komise o výsledku hlasování musí být uvedeno:

- a) počet okrskových volebních komisí ve volebním obvodu,
- b) počet okrskových volebních komisí, které zaslaly zápis o hlasování,
- c) celkový počet osob zapsaných v seznamech voličů ve volebním obvodu,
- d) počet voličů, kterým byly vydány hlasovací lístky,
- e) počet odevzdaných platných hlasovacích lístků,
- f) počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta,
- g) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány obvodní volební komisi, a záznam o tom, jak komise rozhodla.

(³) Po podepsání zápisu o výsledku hlasování zašle jej předseda obvodní volební komise ihned volební komisi Národní fronty, která řídí volby do národního výboru.

§ 44

Uveřejnění výsledků voleb

(1) Výsledky voleb do národního výboru uveřejní volební komise Národní fronty, která volby do národního výboru řídí.

(2) Souhrnné výsledky všeobecných voleb do národních výborů v České socialistické republice uveřejní Česká volební komise Národní fronty.

§ 45

Kdo je zvolen

(1) Zvolen je kandidát, v jehož volebním obvodu se zúčastnila hlasování nadpoloviční většina voličů zapsaných do seznamů voličů a který obdržel nadpoloviční většinu platných hlasů.

(2) Obvodní volební komise vydá zvolenému kandidátu osvědčení o zvolení poslancem národního výboru.

§ 46

Nové volby

(1) Nebyl-li kandidát ve volebním obvodu zvolen (§ 45 odst. 1), poznamená to obvodní volební komise výslovně v zápisu o výsledku hlasování a oznámí to volební komisi Národní fronty, která volby do národního výboru řídí. Obvodní volební komise zajistí provedení nové volby nejpozději do 14 dnů po prvních volbách. Nebyl-li ve volebním obvodu v obci do 3000 obyvatel zvolen stanovený počet poslanců (§ 24 odst. 3), volí se v nové volbě takový počet poslanců, jímž se dosáhne počet poslanců určený pro tento volební obvod.

(2) Nová volba se provádí na podkladě seznamů voličů sestavených pro první volby a přiměřeně podle ustanovení tohoto zákona.

§ 47

Ověření voleb

Platnost volby poslanců ověří národní výbor na svém prvním zasedání.

ODDÍL 4

Zánik mandátu

§ 48

(1) Poslanec, který přestal být volitelný, ztrácí mandát. Ztrátu mandátu vysloví národní výbor, o jehož poslance jde.

(2) Poslanec se může svého mandátu vzdát. Jeho rezignaci bere na vědomí rada národního výboru.

§ 49

(1) Poslanec, který zklamal důvěru voličů,

nebo který se dopustil činu nedůstojného funkce poslance, může být kdykoliv odvolán.

(2) Návrh na odvolání poslance podává příslušný orgán Národní fronty. Oznámí návrh poslanci, o jehož odvolání jde, s uvedením důvodů. Poslanec má právo se ústně nebo písemně k návrhu vyjádřit.

(3) Návrh na odvolání předloží příslušný orgán Národní fronty radě národního výboru, jehož poslanec má být odvolán.

(4) Rada národního výboru zajistí, aby k projednání návrhu na odvolání poslance byly svolány veřejné schůze voličů ve volebním obvodu. O návrhu na odvolání poslance rozhodují voliči na těchto schůzích veřejným hlasováním.

ČÁST OSMÁ

Doplňovací volby a poslanci
ve sloučených obcích

§ 50

(1) Zanikl-li z jakéhokoli důvodu mandát poslance, vyhlásí rada národního výboru vyššího stupně doplňovací volby a stanoví den jejich konání. Jde-li o doplňovací volby do krajského národního výboru a Národního výboru hlavního města Prahy, vyhlásí doplňovací volby a stanoví den jejich konání předsednictvo České národní rady.

(2) Doplňovací volby se konají nejpozději do 90 dnů poté, kdy zanikl mandát poslance.

(3) Pro doplňovací volby platí ustanovení tohoto zákona, přičemž lhůty mohou být přiměřeně zkráceny.

(4) Pro řízení doplňovacích voleb může příslušný orgán Národní fronty zvolit pro celé volební období národních výborů volební komisi Národní fronty.

(5) Dokud v obci do 3000 obyvatel, ve které byl vytvořen jeden nebo více společných volebních obvodů, neklesne počet zvolených poslanců pod nejmenší zákonem stanovený počet, nemusí se doplňovací volby konat.

(6) Doplňovací volby není třeba konat v posledním roce před skončením volebního období.

§ 51

(1) Vzroste-li během volebního období počet obyvatel v územním obvodu národního výboru, zejména v důsledku výstavby sídlišť, popřípadě vyžadují-li to potřeby hospodářského a kulturního rozvoje, může národní výbor zvýšit počet poslanců i volebních obvodů. Noví poslanci národního výboru se volí doplňovací volbou.

(2) Dojde-li během volebního období ke sloučení obcí, zůstávají poslanci zvolení do místních národních výborů ve funkcích poslanců a tvoří

místní národní výbor v nové obci. Došlo-li by tím k závažnějšímu porušení rovného zastoupení obyvatel, může národní výbor vyššího stupně rozhodnout o konání voleb.

(3) Při zřízení jednoho místního národního výboru pro několik obcí postupuje se podle ustanovení odstavce 2.

ČÁST DEVÁTÁ

Závěrečná ustanovení

§ 52

Vydaje spojené s volbami do národních výborů

v České socialistické republice se hradí ze státního rozpočtu České socialistické republiky.

§ 53

Zrušuje se zákon č. 114/1967 Sb., o volbách do národních výborů, ve znění zákona č. 29/1968 Sb.

§ 54

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1971.

Erhan v. r.

Korčák v. r.

Vydavatel: Federální statistický úřad — **Redakce:** Praha 1 - Malá Strana, Tržiště 9, telefon 53 38 41 až 49 — **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, n. p., Praha 1 - Malá Strana, Tržiště 9, telefon 53 38 41 až 49 — Vychází podle potřeby — Roční předplatné činí 84,— Kčs a vybírá se v I. čtvrtletí — Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí, neopozději 10 dní před stanoveným datem — Frankované reklamace se uznávají jen dojdou-li do 15 dnů po vydání reklamované částky — Účet SBCS Praha 1 11-0328-1 — Novinová sazba povolena poštou Praha 07 číslo 313-348 Be 55 — **Tiskne:** Státní tiskárna, n. p., závod 1, Praha 1 - Malá Strana, Karmelitská 6.
Dohlédací pošta Praha 07